

Hodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

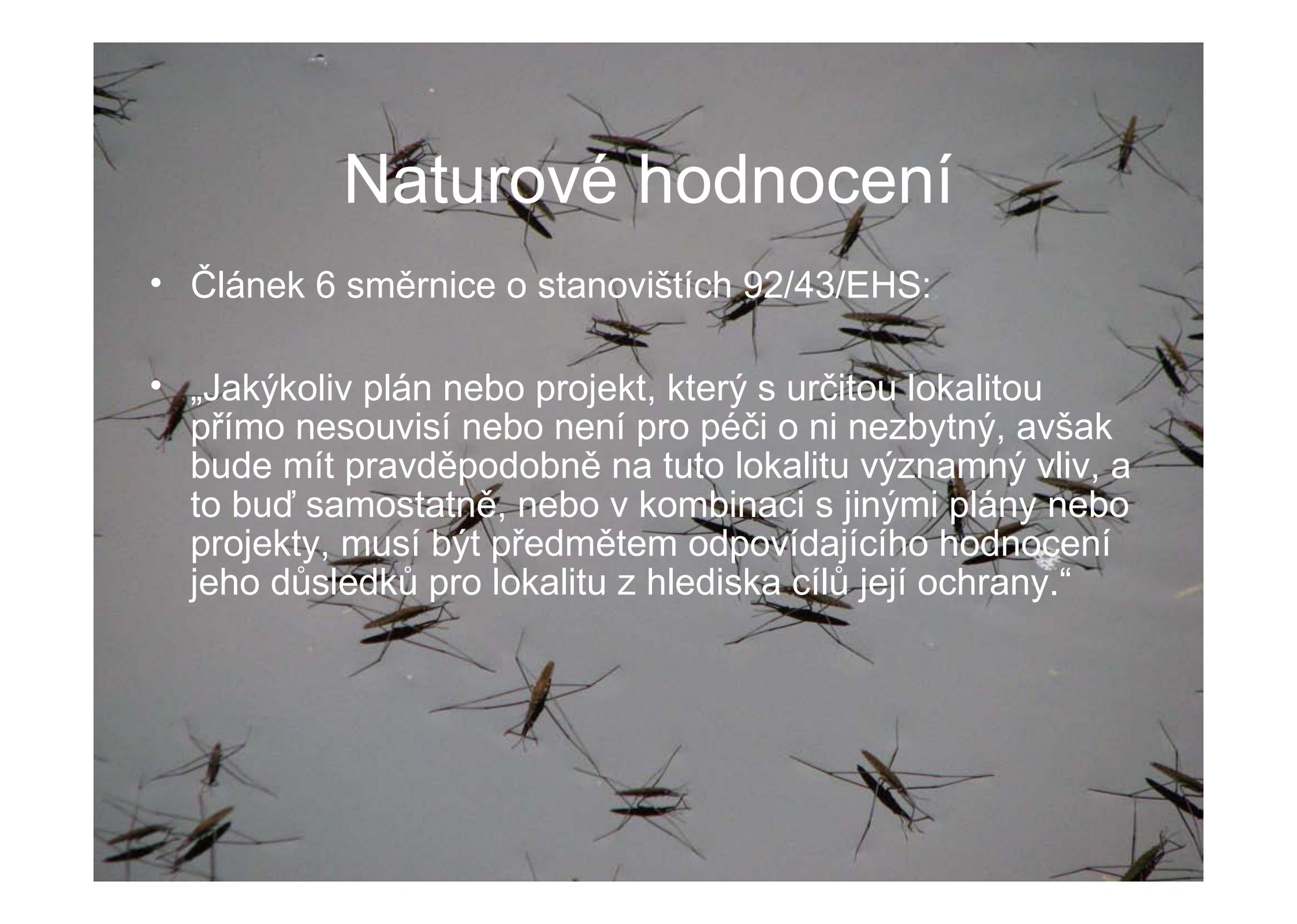
Mgr. Eva Chvojková, Občanské sdružení Ametyst

1. března 2008

A large number of mosquitoes are shown flying in a greyish, overcast sky. The mosquitoes are silhouetted against the light background, with their long legs and wings clearly visible. They are scattered across the entire frame, creating a sense of a dense swarm.

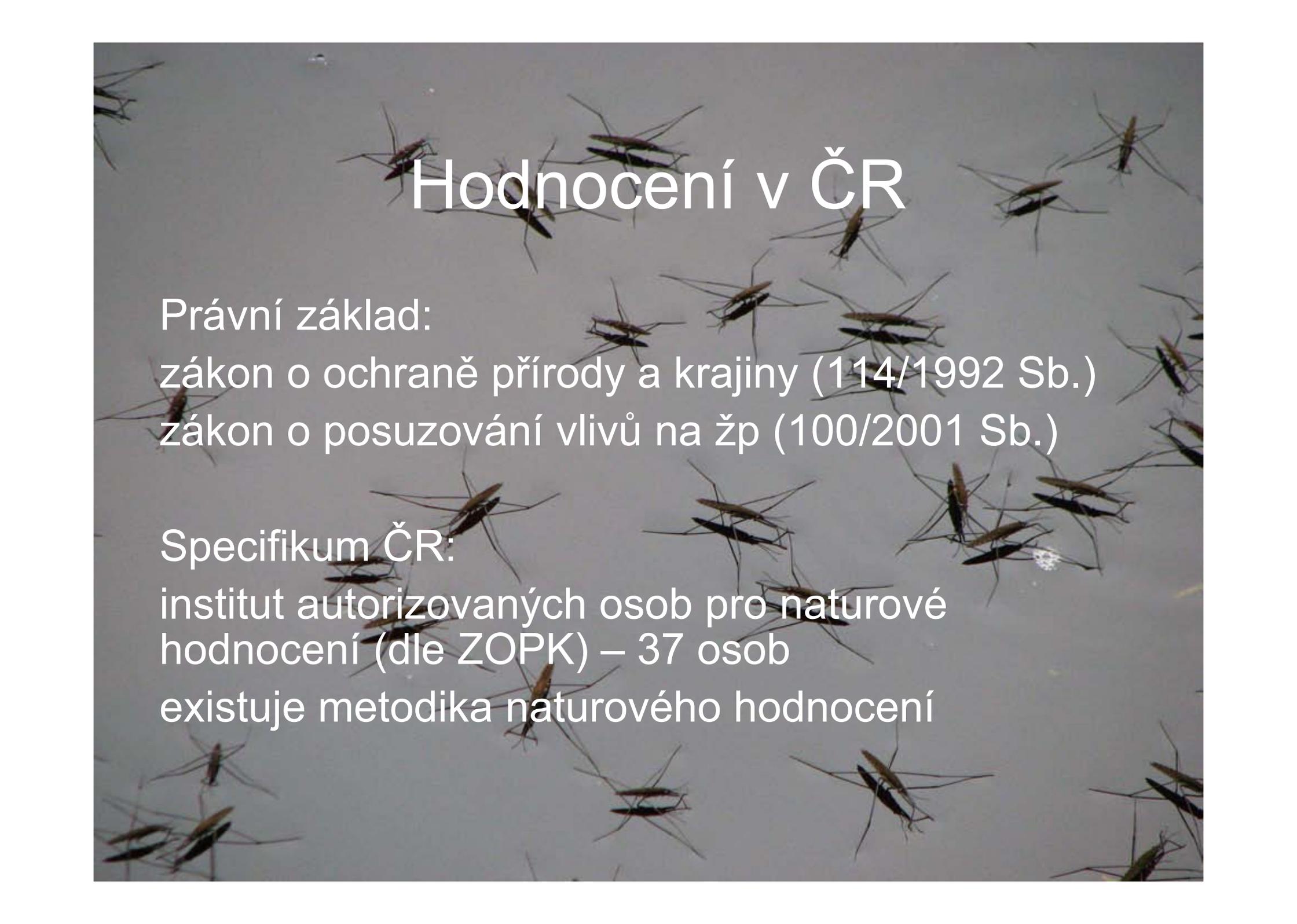
**Metodika hodnocení vlivů
na evropsky významné lokality
a ptačí oblasti**

(podle § 45i zák.č.114/1992 Sb.)

Naturové hodnocení

- Článek 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS:
- „Jakýkoliv plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty, musí být předmětem odpovídajícího hodnocení jeho důsledků pro lokalitu z hlediska cílů její ochrany.“

Hodnocení v ČR

Právní základ:

zákon o ochraně přírody a krajiny (114/1992 Sb.)

zákon o posuzování vlivů na žp (100/2001 Sb.)

Specifikum ČR:

institut autorizovaných osob pro naturové
hodnocení (dle ZOPK) – 37 osob

existuje metodika naturového hodnocení

Právní rámec

Stanovisko – vliv nelze vyloučit (orgán ochrany přírody)

Zahájení zjišťovacího řízení (příslušný úřad – KÚ, MŽP)

Stanovisko – vliv nelze vyloučit (orgán ochrany přírody) – pokud nebylo vydáno před zahájením zjišťovacího řízení; jinak naturové hodnocení jako součást oznámení (autorizovaná osoba)

Závěr zjišťovacího řízení (příslušný úřad – KÚ, MŽP) – posouzení vlivů na Naturu 2000 končí, nebo pokračuje dokumentací EIA/vyhodnocením SEA

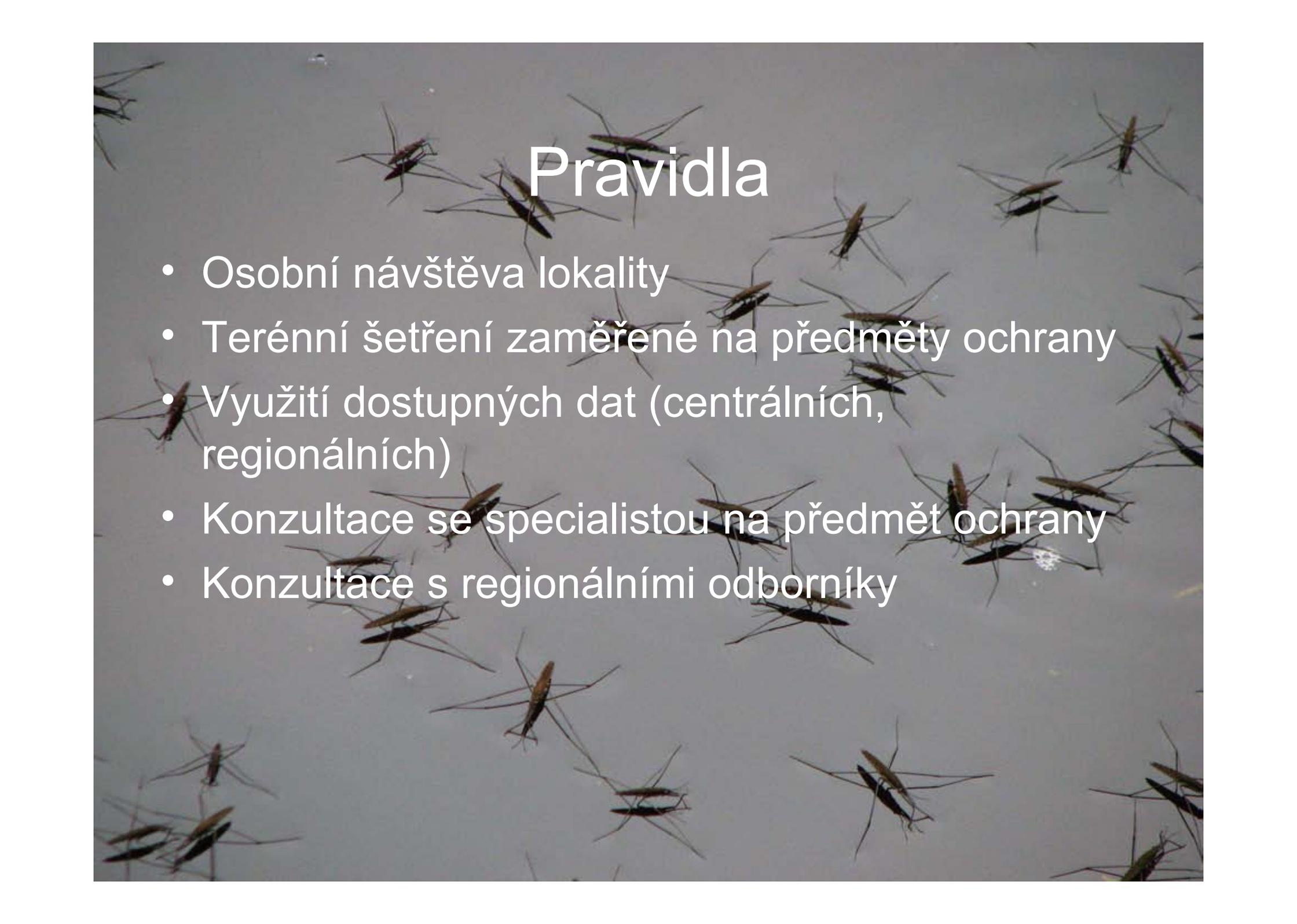
Dokumentace EIA/vyhodnocení SEA – naturové hodnocení (autorizovaná osoba)

Posudek EIA – naturové posouzení (autorizovaná osoba)

Stanovisko EIA/SEA (příslušný úřad – KÚ, MŽP)

**Naturové hodnocení záměru jako součást
dokumentace EIA**

Pravidla

- Osobní návštěva lokality
- Terénní šetření zaměřené na předměty ochrany
- Využití dostupných dat (centrálních, regionálních)
- Konzultace se specialistou na předmět ochrany
- Konzultace s regionálními odborníky

Obsah hodnocení

1	Úvod	Zadání Cíl hodnocení Postup hodnocení
2	Údaje o záměru	Základní údaje Údaje o vstupech Údaje o výstupech
3	Údaje o EVL a PO	Identifikace dotčených lokalit Popis dotčených lokalit Dotčené předměty ochrany
4	Hodnocení vlivů záměru na EVL a PO	Vyhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení Možné vlivy záměru Vyhodnocení vlivů záměru na dotčené předměty ochrany Vyhodnocení vlivů záměru na celistvost lokalit
5	Závěr Přílohy	Vyhodnocení možných kumulativních vlivů

Údaje o EVL a PO

Dotčené lokality budou identifikovány jako ovlivněné např. pokud:

- jsou v přímém územním střetu se záměrem (záběr půdy)
- jsou ovlivněny v souvislosti s dalšími vstupy (těžba surovin, odběr vody, vedení, přípojky sítí atd.)
- jsou ovlivněny v souvislosti s výstupy – emise do prostředí (ovzduší, voda, hluk)
- jsou ovlivněny v souvislosti s realizací záměru
- jsou ovlivněny v souvislosti s provozem záměru

Dotčené předměty ochrany

- Možnost ovlivnění předmětů ochrany bude hodnocena jako:

ANO - může dojít k ovlivnění předmětu ochrany a to jak k přímému (likvidace, zábor stanoviště, biotopu druhu aj.), tak k nepřímému (rušení v okolí, emise do prostředí, fragmentace krajiny aj.)

NE - ovlivnění předmětu ochrany je vyloučeno (vyplývá z charakteru záměru a předmětu ochrany)

Pro každý předmět ochrany bude výsledná možnost ovlivnění (ANO-NE) zdůvodněna komentářem.

Celistvost

- Celistvostí u PO/EVL rozumíme udržení kvality lokality z hlediska naplňování jejích ekologických funkcí ve vztahu k předmětům ochrany.
V dynamickém pojetí jde o schopnost ekosystémů nadále fungovat způsobem, který je příznivý pro předměty ochrany z hlediska zachování, popř. zlepšení jejich stávajícího stavu.

Vyhodnocení vlivů záměru

- Popis předmětu ochrany, ekologické nároky
- Kvantitativní údaje
- Identifikace vlivů záměru na předmět ochrany
- Podíl ovlivněné rozlohy/populace předmětu ochrany v dotčené/dotčených EVL
- Významnost vlivů
- Závěr – předmět ochrany

Významnost vlivů

Probíhá samostatně pro každý dotčený předmět ochrany a celistvost dotčených EVL a PO.

Argumenty pro stanovení významnosti:

- Kvantitativní parametry předmětu ochrany
- Kvalitativní parametry předmětu ochrany
- Zásadní význam místa z hlediska biologie (např.: místo rozmnožování, potravní biotop, úkrytové možnosti, migrační trasy)
- Ekologické funkce nezbytné pro zachování předmětů ochrany a celistvosti lokality.

Vlivy na celistvost

Záměr:

- způsobuje změny důležitých ekologických funkcí
- významně redukuje plochy výskytu typů stanovišť nebo životaschopnost populací druhů v dané lokalitě, jež jsou předmětem ochrany
- redukuje diverzitu lokality
- vede ke fragmentaci lokality
- vede ke ztrátě nebo redukci klíčových charakteristik lokality (např. stromového krytu, pravidelných každoročních záplav), na nichž závisí stav předmětu ochrany
- narušuje naplňování cílů ochrany lokality

	Termín	Popis
-2	Významný negativní vliv	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK Vylučuje realizaci záměru (resp. záměr je možné realizovat pouze v určených případech dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplývá ze zadání záměru, nelze jej eliminovat.
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje realizaci záměru. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej minimalizovat navrženými zmírňujícími opatřeními.
0	Nulový vliv	Záměr nemá žádný vliv.

Výsledky

- **Významně negativní vliv**

→ **záměr nemůže být realizován.**

Nutno upravit záměr, aby neměl VNN.

Nebo výjimky:

- záměr je ve veřejném zájmu
- neexistuje jiná (vyhodnocená) varianta bez VNV
- existují kompenzační opatření pro ovlivněné předměty ochrany

- **Bez významně negativního vlivu**

→ **záměr může být realizován.**

Pokud je v průběhu hodnocení konstatován mírně negativní vliv, jsou navržena zmírňující opatření.

Závěr

Hodnocený záměr X

- ve variantě I má významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany EVL/ PO
- ve variantě II nemá významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany EVL/ PO.

Doporučená zmírňující opatření

Kompenzační opatření

Pokud závěr hodnocení konstatuje významný negativní vliv všech předložených variant na EVL a PO, smí být takto hodnocený záměr realizován pouze za podmínek uvedených v odst. 9 a 10 § 45i zákona:

neexistuje jiné variantní řešení s menším negativním vlivem – je třeba rozumět s menším než významným negativním vlivem;

záměr je v jiném převažujícím veřejném zájmu, resp. dle odst. 10 z důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí

je rozhodnuto o kompenzačních opatřeních – tj. ta v první řadě musí být realizovatelná.

**Naturové hodnocení koncepce jako
součást vyhodnocení SEA**

Hodnocení koncepcí

Základní typy koncepcí podle jejich územního rozsahu:

- celostátní politiky – území ČR
- regionální rozvojové dokumenty – kraje, NUTS II
- územně plánovací dokumentace a podobné koncepce – kraje, obce
- lesní hospodářské plány – (nejsou v režimu SEA).

Pravidla:

Nemožnost hodnotit vlivy obecných koncepcí

Nutnost dalšího hodnocení na úrovni záměrů

Významnost vlivů

- Stupnice jako u záměru, doplněná o hodnotu „?“
- **Významný negativní vliv je možné konstatovat u dílčích úkolů, pro které je možné pojmenovat dotčené lokality a dotčené předměty ochrany, resp. narušení celistvosti.**
- Stanovení významnosti vlivu by mělo být podepřeno objektivními argumenty jako při hodnocení záměru.
- Musí být důsledně odlišovány případy, kdy k významným negativním vlivům **nedojde**, a kdy je s ohledem na obecnost koncepce pouze **nelze hodnotit**.

Zkušenosti z praxe

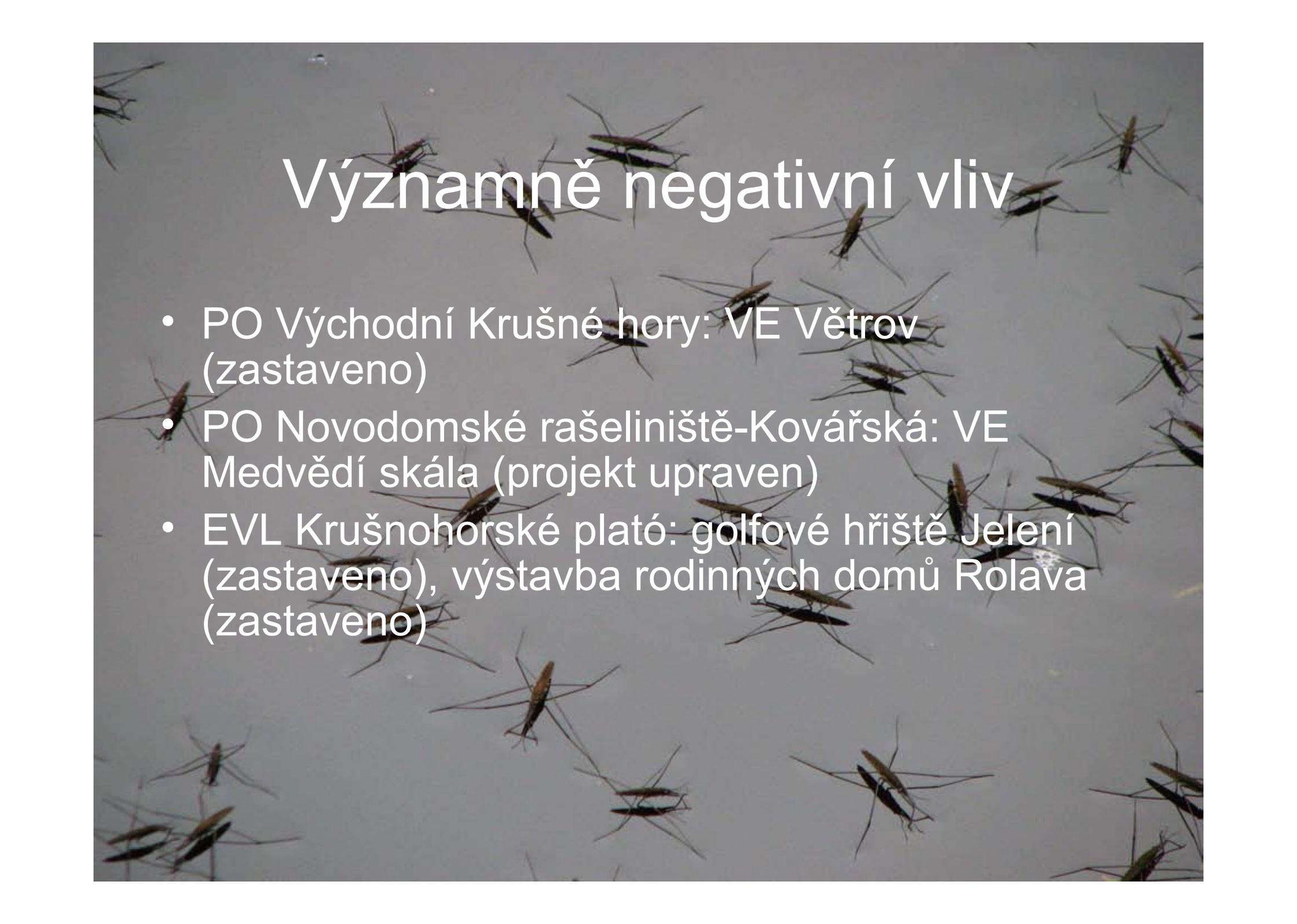

Praxe

Období 2005-2007

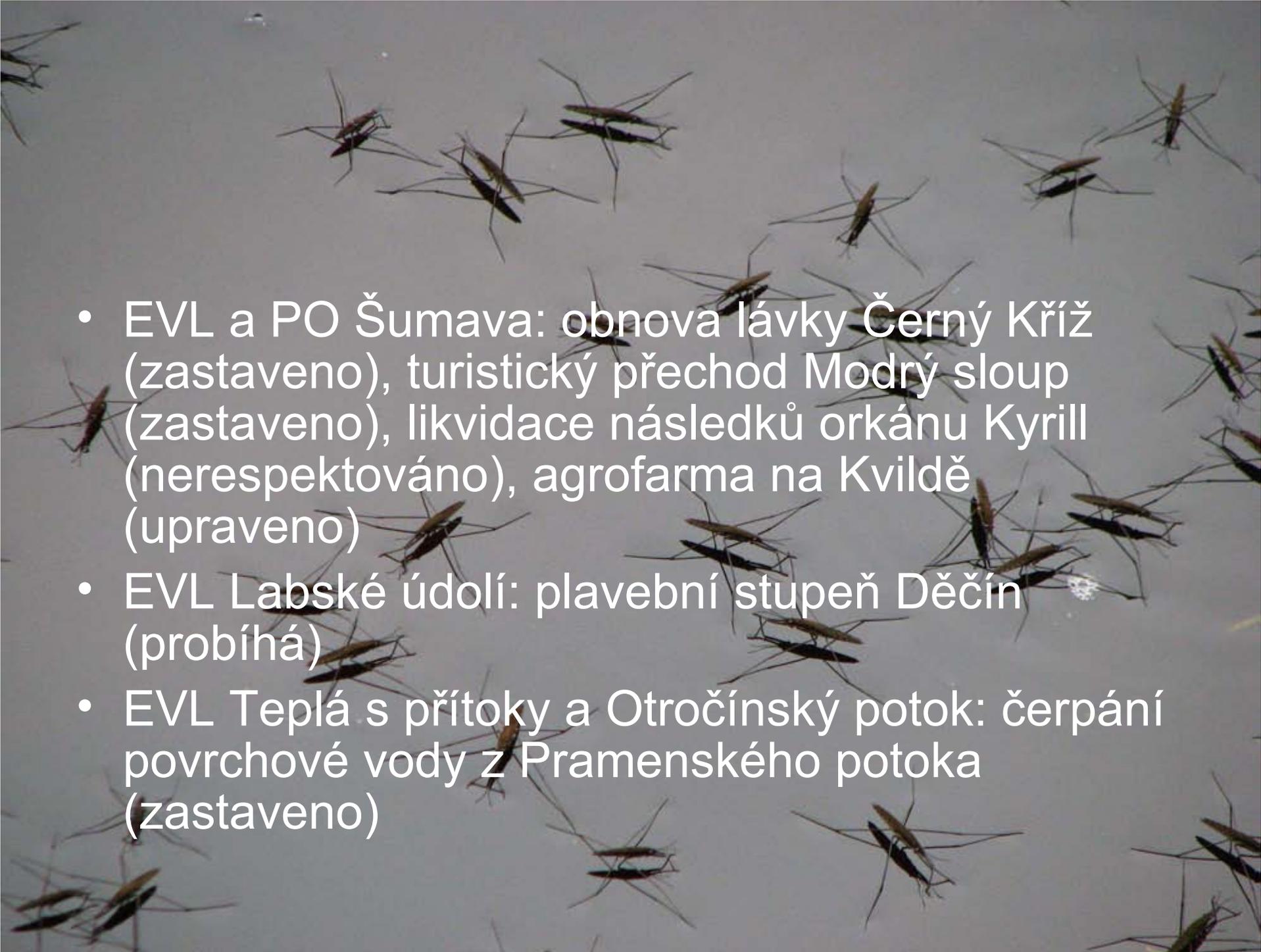
Celkem cca 60 hodnocených záměrů

Mgr. Eva Chvojková, Mgr. Michala Kopečková,
Mgr. Ondřej Volf (Občanské sdružení Ametyst)

Významně negativní vliv

- PO Východní Krušné hory: VE Větrov (zastaveno)
- PO Novodomské rašeliniště-Kovářská: VE Medvědí skála (projekt upraven)
- EVL Krušnohorské plató: golfové hřiště Jelení (zastaveno), výstavba rodinných domů Rolava (zastaveno)

-
- EVL a PO Šumava: obnová lávky Černý Kříž (zastaveno), turistický přechod Modrý sloup (zastaveno), likvidace následků orkánu Kyrill (nerespektováno), agrofarma na Kvildě (upraveno)
 - EVL Labské údolí: plavební stupeň Děčín (probíhá)
 - EVL Teplá s přítoky a Otročínský potok: čerpání povrchové vody z Pramenského potoka (zastaveno)

Problémy

- Podhodnocení – stanovisko OOP „bez vlivu“
- Všeobecná neznalost procesu EIA
- Autorizované osoby (AO) – různá kvalita výstupů, odlišné výsledky ve stejných situacích, časté zásadní chyby v hodnocení

Nejčastější chyby AO

- Chybí argumenty hodnocení významnosti vlivů.
- Hodnocení na předměty ochrany mimo vlastní odbornost bez dostatečných konzultací.
- Chybějící terénní průzkumy.
- Přestože je konstatován VNV, v závěru toto chybí a jsou doporučeny úpravy záměru .. záměr projde.

Řešení?

Sjednocování přístupu autorizovaných osob

- průběžná komunikace
- pracovní skupiny k lokalitám, předmětům ochrany
- standardizace – metodiky k předmětům ochrany, k záměrům

Role NNO

- Sledování kvality práce OOP, kompetentních úřadů, autorizovaných osob
- Opravné prostředky – např. připomínky v rámci procesu EIA/SEA, žaloby, stížnosti EK
- Dlouhodobé sledování problémových území, kauz – rozdělení úkolů, spolupráce více NNO

Děkuji za pozornost.